

§ 5

Motion om ett modernt och hållbart Stockholm – svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2017/380-1.5.1.

Stadsdelsnämndens beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Vice ordföranden Petra Gardos Ek m.fl. (M) och ledamoten Olov Lindquist (L) reserverade sig mot beslutet.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 september 2017.

Motionärerna Anna König Jerlemyr med flera (M) vill reformera normer, bestämmelser och lagstiftning i syfte att möjliggöra byggandet av en modern, tät och hållbar stad, som samtidigt värnar grönska och kulturvärden. Avsikten är bland annat att öka exploateringen i flera stadsutvecklingsprojekt, i högre grad planera för klassisk arkitektur och förändra stadsbyggnadsprocessen i Stockholm stad samt genomföra reformer för att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Motionärerna yrkar att kommunfullmäktige beslutar om 35 olika förslag. Förslaget om en piazza på Odenplan är det som direkt berör Norrmalms stadsdelsnämnd.

Odenplans torgyta har de senaste åren byggts om och utvecklats till en mötesplats som rymmer bland annat torghandel och nya sittplatser. Någon större omdaning ser vi därför inte som aktuell men välkomnar insatser som kan tillföra platsen ytterligare kvaliteter. Förvaltningen anser att den planering som finns är tillräcklig för att kunna uppnå bostadsmålet i Stockholm.

Förvaltningen anser vidare att god gestaltning, skötsel och gott underhåll av det offentliga rummet är viktigt för att uppnå stadens mål. Men frågorna hanteras redan i flera av stadens styrdokument. Förvaltningen delar dock motionärens uppfattning om att staden behöver styrmedel för att säkerställa en god gestaltning vid tillfälliga evenemang i det offentliga rummet.

Förslag till beslut

Ordföranden Marianne Berg Ekbohm (V) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Vice ordföranden Petra Gardos Ek (M) lade fram ett förslag till beslut och föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Ledamoten Olov Lindquist (L) lade fram ett förslag till beslut och föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Marianne Berg Ekbohm (V) ställde därefter förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Reservationer

Vice ordföranden Petra Gardos Ek m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet och ansåg att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat att:

1. tillstyrka motionen.
2. därutöver anföra följande:

Det finns ett stort antal åtgärder som behöver analyseras ur ett helhetsperspektiv för att öka nybyggnationen av bostäder, men också för att öka rörligheten i det befintliga beståndet. Motionens syfte är att lyfta stadens framtida utveckling ur ett brett perspektiv, varför flera av förslagen ligger utanför fastighetskontorets ansvarsområde. Det handlar om allt ifrån plan- och överklagandeprocess, till skattepolitik, regel-förenklingar och tekniska egenskapskrav. Vi vill därför inleda med att tacka förvaltningen för en seriös och väl genomarbetad genomgång av de förslag som förvaltningen bedömt sig beröras av.

Stockholm är en stor stad och i allt fler sammanhang även en storstad med internationella mått sett. Vi sätter människan i centrum och ser positivt på att fler vill flytta hit. En växande och attraktiv region är en förutsättning för utveckling, ekonomisk tillväxt och förmågan att skapa allt bättre förutsättningar för invånarna.

Det som gör Stockholmsregionen speciell är just storstaden och dess attraktionskraft. Den påverkar inte bara Stockholms stad, utan också kringliggande kommuner där många väljer att bo samtidigt som de arbetar i staden, eller åtminstone på en arbetsmarknad som präglas av närheten till storstaden. Många vill kunna bo nära storstadens puls, men ändå ha tillgång till småskalighet, pålitlig kollektivtrafik och närhet till naturen och vattnet. Det finns möjligheter till detta i Stockholms län som närmast är unika för en storstadsregion. Samtidigt ser vi idag ett antal utmaningar för stadens framtida utveckling. Några av dessa vill därför lyfta fram i särskild ordning:

När Stockholm växer är det viktigt att bygga klokt. Många människor som söker sig till Stockholm föredrar att bo i stadsmiljö, gärna i stenstadens kvartersmiljö. Genom en ökad täthet på lämpliga platser kan också mer av stadens grönska sparas. Framtidens stad måste därför utmana de normer och bestämmelser som tagits fram för att bygga en gles stad. Fortfarande är det lättare att med dagens lagstiftning bygga en 1960-talsstad än en stad som motsvarar våra behov. De gamla idéerna finns kvar som frusen ideologi trots att få står för den öppet. Att bygga en modern och hållbar stad som också värnar grönska och kulturvärden ska vara vägledande för den framtida utvecklingen.

Vi måste bryta med den ohållbara stadsplaneringen från mitten av förra seklet, och som bidragit till dagens segregerade samhälle. I en modern stadsmiljö är boendet sammanlänkat med jobb eller studier, näringsliv och nöjen. Det är olika funktioner i människors liv, men lika viktiga delar i den infrastruktur som ligger till grund för en välfungerande stad. Vi vill därför gå fram med reformer för ett omfattande bostadsbyggande, en utökad och tillgänglig kollektivtrafik och ett internationellt konkurrenskraftigt företagsklimat.

En av de största utmaningarna är att definiera och bygga den stad vi vill se för framtiden. Vi vet av erfarenhet att en snabb utveckling av staden kräver ett stort mått av eftertänksamhet. Genomförandet av miljonprogrammets glesa struktur har medfört en av de allra största samhällsutmaningarna vi har i Stockholm idag – segregerade stadsdelar.

Den lokala debatten i Stockholm tenderar att allt som ofta handla om antalet bostäder som tillskapas inom ramen för specifika områdes- eller detaljplaner. Detta är nog så väsentligt, men dagens stadsbyggnadsdebatt behöver ändra riktning och handla om mer än att bygga nytt. Det handlar om att vara hänsynsfull mot det kulturarv som finns - och det kulturarv som vi i dag skapar för framtiden. Det handlar om att värna Stockholms särart, om vilken stad vi vill se.

Vi ser positivt på att utveckla stadens bortglömda rum med nya och tillgängliga rekreationsytor som blir till gagn för såväl stockholmarna som stadens publika gestaltning, värden som är omistliga. Mer resurser kan komma att behöva läggas på att utveckla befintliga, och skapa nya, gröna värden när Stockholm växer. I detta avseende bör även fler möjligheter till överdäckningar av vägar ses över. Båda dessa gröna och urbana åtgärder skulle rimligen få mycket önskvärda effekter på möjligheten att välja bort bilen när alternativa förbindelser bättre knyter samman de växande stadsdelarna med varandra.

För att klara den utvecklingen behöver Stockholm planeras för framtiden och lära av de misstag som begåtts tidigare. Vi bejakar och eftersträvar en utveckling av Stockholm med nya funktionsblandade stadsdelar där bostäder, verksamheter och olika trafikslag samsas. För att skapa så högkvalitativa stadsdelar som möjligt är det viktigt med en stadsmässig bebyggelse och att våga pröva den täta kvarterstaden även utanför innerstadens krans. Stockholm har inte råd med en gles bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen eftersom behovet av bostäder är akut.

Vi tar fasta på att stockholmarna värdesätter kombinationen av en tät levande stad och grönområden av hög kvalitet. City lider än idag av de storskaliga trafiklösningar som genomfördes i modernismens namn under mitten av förra seklet. Dåtidens omfattande rivningar och betongkultur med brutala trafikleder mitt i city har skapat sår i staden. Betong och motorväg dominerar istället för Stockholms vattenlinje som skulle kunna framträda. Därför föreslår vi att den del av Centralbron som hanterar biltrafiken läggs ned i en tunnel, vilket skulle skapa ytor för nya bostäder längs Klara Strand frigörs och att Riddarholmskanalen åter kan öppnas upp.

Stockholm är känt för sina gröna och blå värden. I stadsplaneringen ska det vara självklart att verka för ekologiska värden, att bygga klimatsmart och till en rimlig slutkostnad för de boende. Ett större invånarantal ökar trycket på stadens parker, grönområden och vattenspeglar. Därför är det viktigt att peka ut strategiskt viktiga naturområden och att hantera bebyggelse vid och på vatten varsamt. Stadens parker ska utvecklas med nya metoder för planering av grönområden. Nya parker och träd ska anläggas som en naturlig del av stadsutvecklingsområden. Befintliga parkers stora värde tillsammans med andra rekreationsytor ska bevaras.

Grönskan och vattnet ska utnyttjas för att förbättra stads-klimatet och mildra konsekvenserna av klimatförändringar. Särskilt i tätbebyggda stadsdelar är det viktigt att minska andelen hårdgjorda ytor och öka mängden grönska med fler träd, pocket-parker, planteringar och gröna tak. Genom att använda stadens taklandskap på ett bättre och mer effektivt sätt än vi många gånger gör idag får vi åtminstone mervärden på tre olika sätt. Taklandskapen och kvarterens gestaltning blir mer intressanta och dynamiska, vi får sammantaget mer plats för socialt umgänge och för barnen att leka på samtidigt som vi får plats för mer grönska i staden, och vi får ökade möjligheter till närproducerade råvaror. Detta förhållningssätt är framförallt eftersträvarsvärt i de täta stadsmiljöerna såsom city.

De beslut och de byggnader vi bygger idag ska gälla under väldigt många år. Då är det viktigt att vi gör rätt från början, och vi ser att den täta staden har många fördelar. Dels blir staden mer levande om den byggs för korta avstånd med levande bottenvåningar, dels blir den mer klimatsmart. Den täta staden kräver helt enkelt mindre energiåtgång och färre resor.

Det är särskilt glädjande att fastighetskontoret ställer sig positiv till att analysera byggherredrivna detaljplaner. Vi är övertygade om att en sådan modell skulle kunna ge positiva effekter, både genom att avlasta tjänstemännen på stadsbyggnadskontorets planavdelning och genom att fler mindre detaljplaner med bostäder kan genomföras i snabbare takt. Det är också glädjande att kontorets delar vår uppfattning om att stadens torg och parker har potential att, och bör, utvecklas med en mer enhetligt och tilltalande uttryck, liksom

motionens förslag om att i ökad utsträckning nyttja grönska och vatten för förbättrande av stadsklimatet.

Olov Lindquist (L) reserverade sig mot beslutet och ansåg att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat följande:

Motionen besvaras i enlighet med nedanstående yttrande.

I sin motion framför Moderaterna flera intressanta förslag, som vi i det här läget väljer att inte ta ställning till. Vi vill dock påpeka att vi fortfarande är för att det ska anläggas en piazza vid Odenplan.
